

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach

RAPORT

z działalności WFOŚiGW
w Katowicach

w 2017 roku

Szanowni Państwo!

Oddajemy w Państwa ręce kolejny „Raport z działalności WFOŚiGW w Katowicach”. Od 25 lat wspieramy realizację polityki ekologicznej państwa oraz regionu, tym samym spełniając oczekiwania ze strony mieszkańców. Uczestniczymy w rozwiązywaniu problemów związanych z ochroną środowiska na poziomie regionalnym, a także ponadregionalnym poprzez wspieranie i promowanie innowacyjnych rozwiązań w ekologii.

W 2017 roku zawarliśmy 2.018 umów o dofinansowanie zadań ze środków Funduszu na łączną kwotę 377.029 tys. zł. W ramach tych umów zaplanowano między innymi wybudowanie: 139,3 km kanalizacji sanitarnej, 30 przepompowni ścieków, 2 nowych oczyszczalni oraz 63,2 km sieci wodociągowej. Realizacja tych zadań pozwoli na zmniejszenie emisji do atmosfery o 821.083 kg/a zanieczyszczeń pyłowych i 92.362.479 kg/a zanieczyszczeń gazowych. Planowane jest również usunięcie i unieszkodliwienie 3.900 ton nielegalnie magazynowanych odpadów.

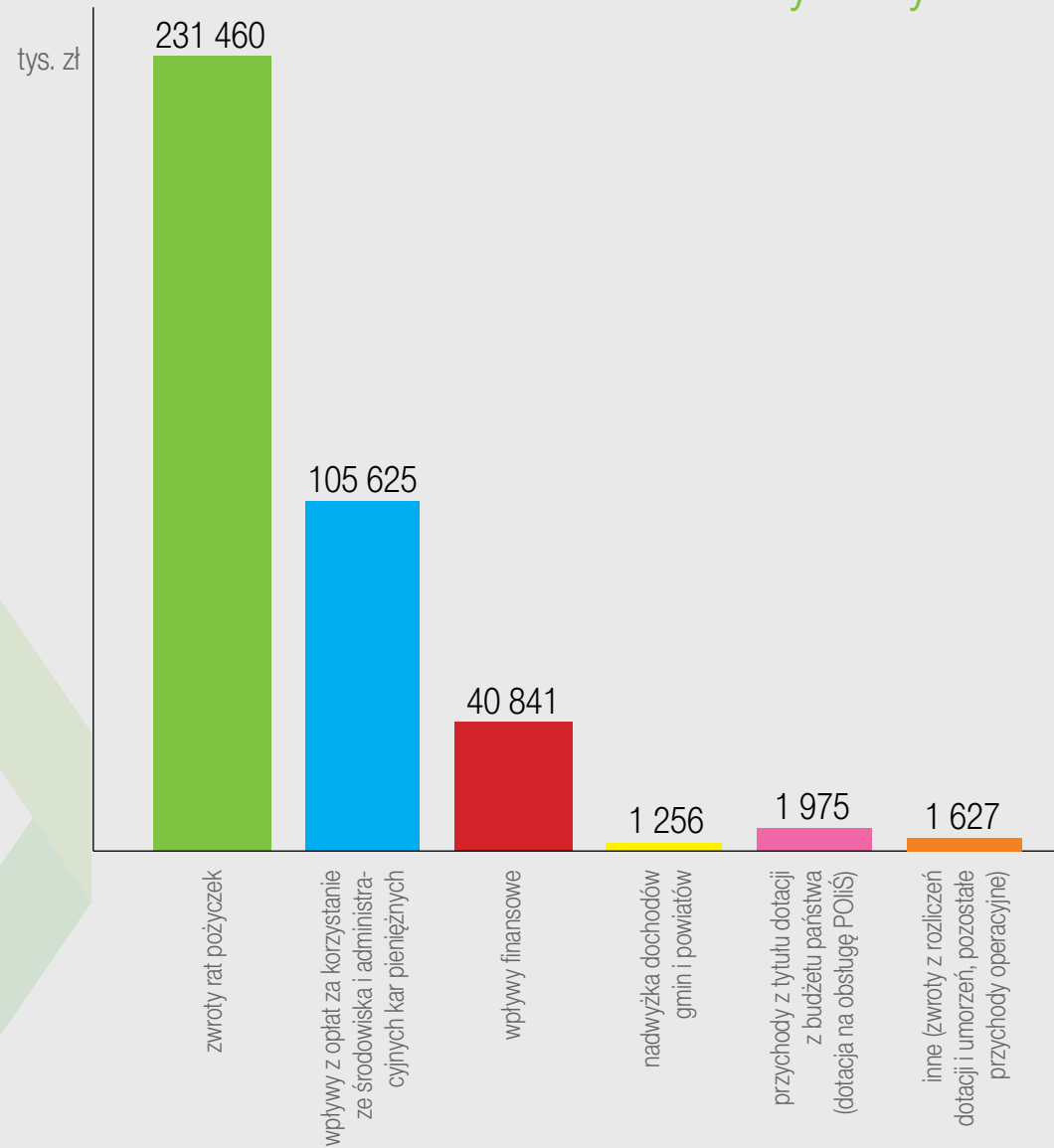
Beneficjenci dostrzegają efektywność i transparentność działania Funduszu. Jesteśmy postrzegani jako instytucja wspierająca poprawę warunków środowiska i w tym zakresie realizująca ważne zapotrzebowanie społeczności regionu. Efekty naszej pracy przedstawia niniejsza publikacja.

Miej lekturę!

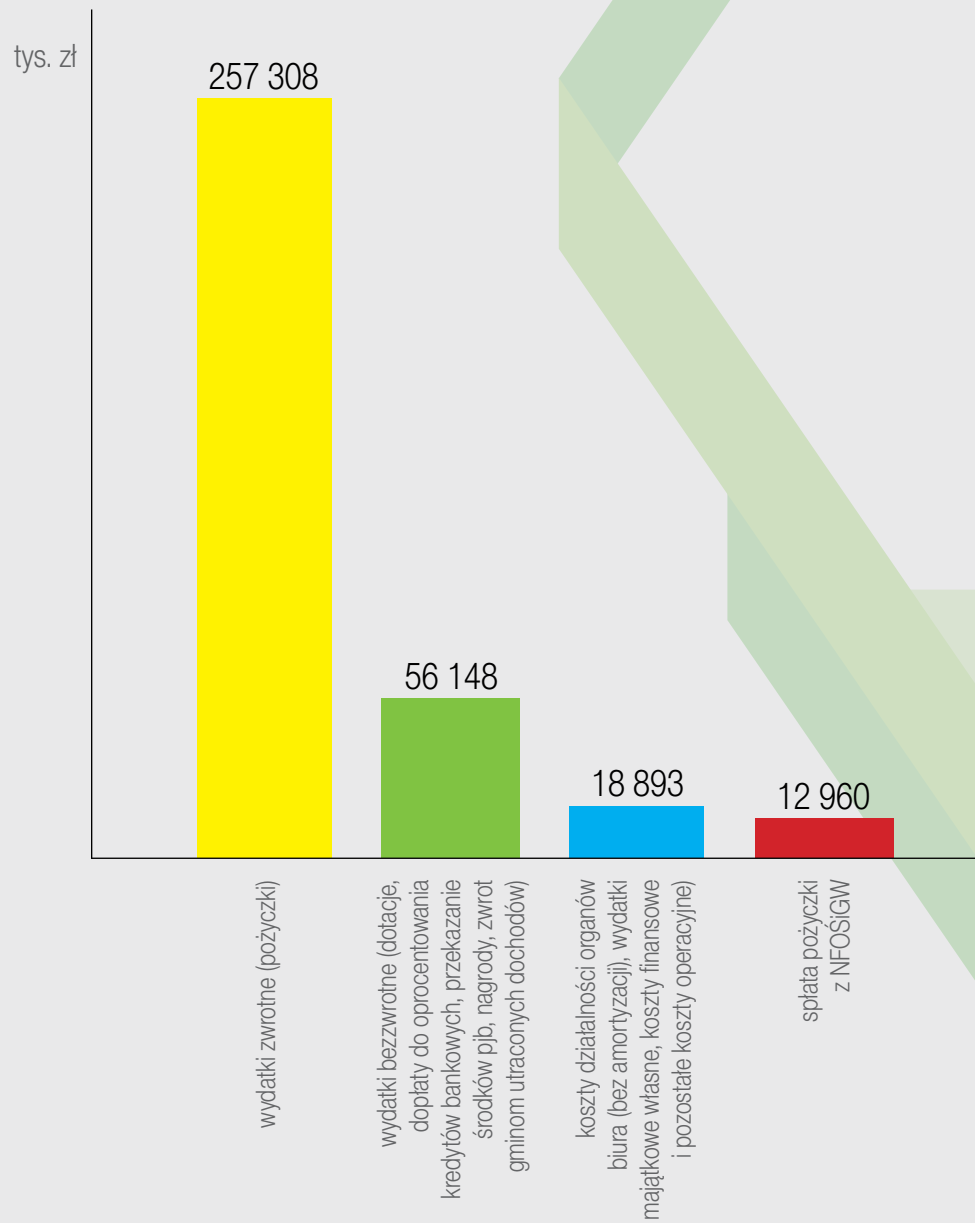
Spis treści

Wpływy Funduszu	4
Wydatki Funduszu	5
Beneficjenci Funduszu	6
Kierunki finansowania	7
Wnioski o dofinansowanie zadań	8
Zawarte umowy	9
Ochrona wód	10
Gospodarka wodna	12
Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	14
Ochrona atmosfery	16
Zapobieganie poważnym awariom	18
Ochrona różnorodności biologicznej	20
Edukacja ekologiczna	22
Zarządzanie środowiskowe w regionie	26
Profilaktyka zdrowotna	28
Kontrola realizacji zawartych umów	29
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013	30
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	30
Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE	32
Współpraca z samorządami i administracją publiczną	33
Kontakty z organizacjami pozarządowymi, działalność informacyjna Funduszu	34
Wydarzenia	36

Wpływy Funduszu w 2017 roku wyniosły 382 784 tys. zł, w tym:

Wydatki Funduszu w 2017 roku
wyniosły 345 309 tys. zł,
w tym:

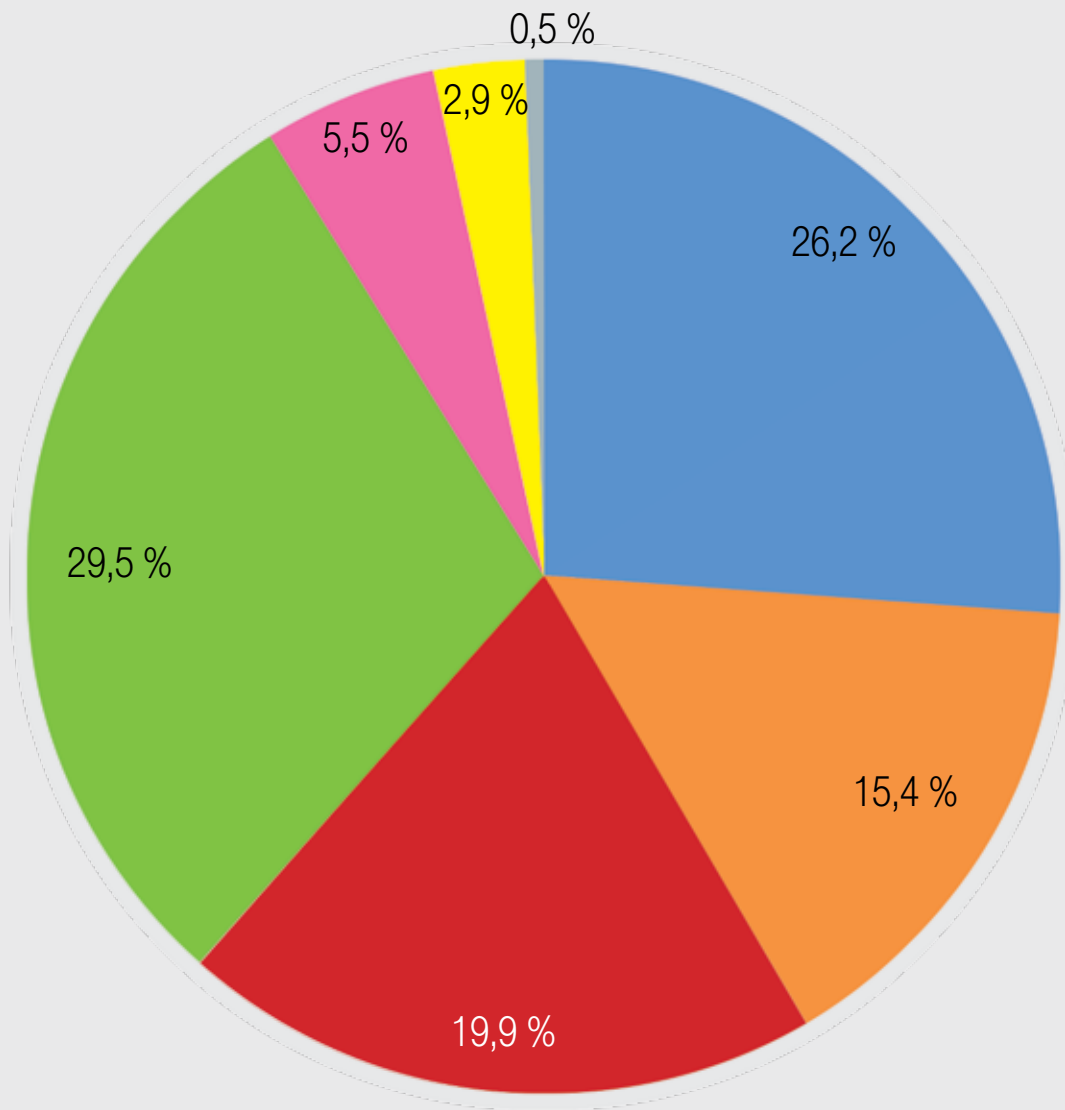

Beneficjenci Funduszu

Z pomocy Funduszu korzystały samorządy i jednostki organizacyjne o charakterze publicznym, przedsiębiorcy (w tym komunalni), a także osoby fizyczne.

W roku 2017 wydatki Funduszu w ponad 31% dotyczyły jednostek sektora finansów publicznych.

- jednostki samorządu terytorialnego: **95 192 tys. zł**
- przedsiębiorcy publiczni: **56 090 tys. zł**
- przedsiębiorcy prywatni: **72 343 tys. zł**
- spółdzielnie: **107 297 tys. zł**
- pozostałe podmioty publiczne: **19 796 tys. zł**
- inne (m.in.: fundacje, stowarzyszenia, kościoły, instytuty badawcze): **10 516 tys. zł**
- osoby fizyczne: **1 916 tys. zł**

Kierunki finansowania

Wnioski o dofinansowanie zadań

Przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie zadań proekologicznych ze środków Funduszu odbywało się w ramach naborów ciągłych, jak również w ramach naborów wniosków o udzielenie dofinansowania w wyznaczonych terminach.

W ramach wniosków, które wpłynęły na 2017 rok Zarząd i Rada Nadzorcza Funduszu podjęły decyzje o dofinansowaniu **1 606 zadań**, przeznaczając na ich realizację **338 337 tys. zł**. Pozytywnie rozpatrzono:

- 60 wniosków z zakresu ochrony i zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi, z tego:
 - 31 wniosków z zakresu ochrony wód,
 - 29 wniosków z zakresu gospodarki wodnej,
- 108 wniosków z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi,
- 1 069 wniosków z zakresu ochrony atmosfery, w tym:
 - 804 wnioski w ramach Programu pn.: SMOG STOP „Dofinansowanie zadań realizowanych przez mieszkańców województwa śląskiego na rzecz ograniczenia niskiej emisji”,
- 34 wnioski z zakresu ochrony różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów,
- 178 wniosków z zakresu edukacji ekologicznej,
- 2 wnioski z zakresu zapobiegania poważnym awariom,
- 29 wniosków z zakresu opracowań i ekspertyz,
- 126 wniosków z zakresu profilaktyki zdrowotnej.

Procedura rozpatrywania wniosków nie została zakończona podjęciem decyzji o dofinansowaniu dla 778 wniosków.

Ponadto do Funduszu wpłynęło **6 wniosków** o udzielenie promesy dofinansowania zadań. Organy Funduszu podjęły uchwały o udzieleniu promesy dofinansowania na kwotę **38 890 tys. zł**.

Dodatkowo w przypadku wniosków, które wpłynęły w ramach naboru na 2018 rok Zarząd i Rada Nadzorcza Funduszu podjęły decyzje o dofinansowaniu **3 111 zadań**, przeznaczając na ich realizację **43 845 tys. zł**. Pozytywnie rozpatrzono:

- 6 wniosków z zakresu ochrony i zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi, z tego:
 - 3 wnioski z zakresu ochrony wód,
 - 3 wnioski z zakresu gospodarki wodnej,
- 3 wnioski z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi,
- 3 090 wniosków z zakresu ochrony atmosfery, w tym:
 - 3 053 wnioski w ramach Programu pn.: SMOG STOP „Dofinansowanie zadań realizowanych przez mieszkańców województwa śląskiego na rzecz ograniczenia niskiej emisji”,
- 4 wnioski z zakresu ochrony różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów,
- 1 wniosek z zakresu edukacji ekologicznej,
- 5 wniosków z zakresu zapobiegania poważnym awariom,
- 2 wnioski z zakresu monitoringu środowiska.

Zawarte umowy

W 2017 roku zawarto **2 018 umów** o dofinansowanie zadań ze środków Funduszu na kwotę ogółem **377 029 tys. zł**. Struktura zawartych umów przedstawia się następująco:

- 1 434 umowy dotacji na kwotę 64 559 tys. zł, w tym 787 umów w ramach Programu pn.: SMOG STOP „Dofinansowanie zadań realizowanych przez mieszkańców województwa śląskiego na rzecz ograniczenia niskiej emisji” na kwotę 3 511 tys. zł,
- 33 umowy przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym na kwotę 15 618 tys. zł,
- 329 umów pożyczek na kwotę 246 886 tys. zł,
- 206 umów umorzenia pożyczek na kwotę 49 694 tys. zł,
- 16 umów zawartych w ramach środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz na kwotę 272 tys. zł.

Największa liczba zawartych umów w 2017 roku dotyczyła dofinansowania zadań z zakresu ochrony atmosfery – 1 304 umowy. Stanowiły one ponad 52% wartości zawartych umów.

Na podstawie umowy udostępnienia środków zawartej z Narodowym Funduszem na przedsięwzięcia zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest w 2017 roku zawarto **16 umów** dotacji na kwotę **272 tys. zł**.

Ochrona wód

Finansowanie zwrotne (<i>pożyczki</i>):	32 405 tys. zł
Finansowanie bezzwrotne (<i>dotacje, środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym</i>):	3 188 tys. zł
Umorzenia:	5 427 tys. zł

Efekty ekologiczne

- 139,3 km kanalizacji sanitarnej
- 30 szt. przepompowni ścieków
- 203 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków
- 1 954 szt. podłączeń do kanalizacji
- 2 nowe i 2 zmodernizowane oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 17.904 m³/d

W ramach realizacji zadań z zakresu ochrony wód **10,6 tys. osób** będzie korzystało z ulepszonych oczyszczania ścieków.

Do najważniejszych inwestycji obejmujących zakres ochrony wód, do których przystąpiono w 2017 roku należą zadania:

- ochrona zbiornika wody pitnej poprzez budowę kanalizacji sanitarnej dla miasta Imielin etap II obszar 3; w wyniku realizacji zadania przez Gminę Imielin 1 380 osób będzie korzystało z ulepszonych oczyszczania ścieków;
- budowa oczyszczalni ścieków wraz z infrastrukturą w Kostkowicach; przepustowość budowanej przez gminę Kroczyce oczyszczalni wynosi 300 m³/d;
- budowa kanalizacji sanitarnej i stacji podciśnieniowej w Kaletach Miotku, Zielonej, Mokrusie i Truszczyca. Etap I - Kalety Miotek wraz z przyłączami; w wyniku realizacji zadania przez Gminę Imielin 1 320 osób będzie korzystało z ulepszonych oczyszczania ścieków;
- przebudowa wraz z rozbudową Gminnej Oczyszczalni Ścieków w miejscowości Widzów przy ul. Kościelnej 3; przepustowość modernizowanej przez gminę Kruszyna oczyszczalni wynosi 600 m³/d;
- rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Skoczowie w zakresie gospodarki osadowej wraz z odzyskiem biogazu; przepustowość modernizowanej przez SKO-EKO Sp. z o.o. w Skoczowie oczyszczalni wynosi 17 000 m³/d;
- przebudowa kanalizacji Hali Widowiskowo-Sportowej przy ulicy Żeromskiego 9; w wyniku realizacji zadania przez Gminę Sosnowiec prawie 4 tys. osób będzie korzystało z ulepszonych oczyszczania ścieków.

Gospodarka wodna

Finansowanie zwrotne (<i>pożyczki</i>):	19 004 tys. zł
Finansowanie bezzwrotne (<i>dotacje, środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym</i>):	3 517 tys. zł
Umorzenia:	5 257 tys. zł

Efekty ekologiczne

- 63,2 km sieci wodociągowej
- 1 005 szt. przyłączy wodociągowych
- 2 stacje uzdatniania wody o wydajności 7 825 m³/d
- 6 stopni wodnych
- 1 zbiornik magazynowy wody pitnej
- 2 zbiorniki wyrównawcze
- system monitoringu przeciwpowodziowego (stacje pomiarowe) – 4 szt.
- regulacja koryt rzek i potoków na długości 7 789 mb

W ramach realizacji zadań z zakresu gospodarki wodnej **395 tys. osób** będzie korzystało z ulepszanego zaopatrzenia w wodę, **2 tys. osób** zostanie objętych środkami ochrony przeciwpowodziowej oraz chroniony będzie obszar o powierzchni **2 063 ha**.

Do najważniejszych inwestycji z zakresu gospodarki wodnej, do których przystąpiono w 2017 roku należą zadania:

- budowa ubezpieczeń brzegowych w celu likwidacji wyrwy brzegowej rz. Małej Wisły w km 22+250-23+800 m. Dankowice woj. śląskie. W wyniku realizacji zadania przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach środkami ochrony przeciwpowodziowej zostanie objęte 300 osób;
- system informatyczny monitoringu powodziowego dla powiatu bieruńsko-łędzkiego. W wyniku realizacji zadania środkami ochrony przeciwpowodziowej zostanie objęte 1 500 osób;
- budowa stacji uzdatniania wody wraz z siecią wodociągową w Gminie Pawłowice. W wyniku realizacji zadania 5 277 osób będzie korzystać z ulepszanego zaopatrzenia w wodę;
- budowa dwukomorowego żelbetowego zbiornika wody pitnej o pojemności 576 m³ na terenie SUW Maków. W wyniku realizacji zadania przez Gminę Pietrowice Wielkie 4 360 osób będzie korzystać z ulepszanego zaopatrzenia w wodę;
- modernizacja stacji uzdatniania wody w Kamesznicy. W wyniku realizacji zadania przez Gminę Milówka 3 200 osób będzie korzystać z ulepszanego zaopatrzenia w wodę;
- przebudowa wodociągu stalowego DN600 Maczki-Zagórze na odcinku od ul. Rydza Śmigłego do zbiorników w Zagórze w Sosnowcu. W wyniku realizacji zadania przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA 200 000 osób będzie korzystać z ulepszanego zaopatrzenia w wodę.

Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

Finansowanie zwrotne (<i>pożyczki</i>):	51 369 tys. zł
Finansowanie bezzwrotne (<i>dotacje</i>):	4 130 tys. zł
Umorzenia:	1 916 tys. zł

W 2017 roku Fundusz zawarł umowy z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi, w tym między innymi na realizację:

- wapnowania gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych na terenie województwa śląskiego w 2017 roku realizowane przez Śląską Izbę Rolniczą w Katowicach;
- rozbudowy Zakładu Odzysku i Unieszkodliwiania Odpadów w Katowicach, realizowanej przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Katowicach;
- budowy instalacji do produkcji nitroacetu i instalacji do zatężania kwasu ponitracyjnego, realizowanej przez zakład NITROERG SA w Krupskim Młynie;
- budowy III kwatery na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Gliwicach, realizowanej przez Przedsiębiorstwo Składowania i Utylizacji Odpadów Sp. z o.o.

W ramach programu priorytetowego **„SYSTEM – Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW Część 1) Usuwanie wyrobów zawierających azbest”** dofinansowanych zostało 55 zadań.

Zawarte umowy na realizację zadań w ramach gminnych programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stworzyły możliwość unieszkodliwienia 4 256 Mg odpadów, z tego: 3 712 Mg udział Funduszu, 544 Mg udział Narodowego Funduszu.

Zgodnie z umowami udostępnienia środków efekty rzeczowe i ekologiczne ewidencjonowane są przez Fundusz proporcjonalnie do zaangażowanych środków.

Ochrona atmosfery

Finansowanie zwrotne (<i>pożyczki</i>):	153 663 tys. zł
Finansowanie bezzwrotne (<i>dotacje, środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym</i>):	18 178 tys. zł
Umorzenia:	32 577 tys. zł

Efekty ekologiczne

Umowy na realizację zadań związanych z ochroną atmosfery, zawarte w 2017 roku, stworzyły możliwość zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery o:

- 821 083 kg/a zanieczyszczeń pyłowych;
- 92 362 479 kg/a zanieczyszczeń gazowych, w tym:
 - 769 672 kg/a SO₂
 - 116 064 kg/a NO_x
 - 1 156 481 kg/a CO
 - 90 319 949 kg/a CO₂
 - 313 kg/a b-a-p

Do najważniejszych inwestycji z zakresu ochrony atmosfery, na których realizację zawarto umowy w 2017 roku należą:

- inwestycje realizowane w ramach lokalnych programów obniżenia emisji w budynkach mieszkalnych na terenie m.in.: Raciborza, Żarek, Bielska-Białej, Tychów, Świerklan, Wilamowic, Pszczyń, Czechowic-Dziedzic, Gorzyc, Istebnej, Kłomnic, Katowic, Krzyżanowic, Kuźni Raciborskiej, Panek;
- modernizacja systemu zaopatrzenia w sprężone powietrze kopalni KWK Ruda Ruch Bielszowice w Rudzie Śląskiej z wykorzystaniem sprężarki zasilanej metanem z odmetanowania kopalni realizowane przez Marani Sp. z o.o. w Zabrze;
- budowa układu kogeneracyjnego z generatorami o mocy 2 x 4MWe zasilanego gazem z odmetanowania kopalni dla JSW S.A. KWK „Budryk” realizowana przez Jastrzębską Spółkę Węglową S.A.;
- przebudowa istniejącej sieci ciepłej kanałowej na rurociągi preizolowane w rejonie ul. Widok w Bielsku-Białej realizowanej przez Przedsiębiorstwo Komunalne „THERMA” Sp. z o.o.;
- zakup dla Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach samochodów z napędem hybrydowym spełniających normę emisji zanieczyszczeń EURO 6.

Wykonano szereg termomodernizacji obiektów na terenie województwa śląskiego.

Ponadto kontynuowane były działania realizowane przez spółdzielnie mieszkaniowe, polegające na termomodernizacji licznych budynków mieszkalnych wielorodzinnych na terenie województwa śląskiego oraz przez jednostki sektora finansów publicznych i państwowe jednostki budżetowe, związane z termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej.

Liczne podmioty zrealizowały w swoich obiektach zadania z wykorzystaniem źródeł energii odnawialnej:

- instalacji solarnych;
- kotłów opalanych biomasą;
- elektrowni fotowoltaicznych.

Zapobieganie poważnym awariom

Finansowanie zwrotne (*pożyczki*): 867 tys. zł

Finansowanie bezzwrotne (*dotacje, środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym*): 7 958 tys. zł

Umorzenia: 34 tys. zł

Efekty ekologiczne

W zakresie zapobiegania poważnym awariom w 2017 roku zawarto umowy o dofinansowanie zadań realizowanych przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach oraz Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

W ramach zadań realizowanych przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej dofinansowano zakup między innymi 8 samochodów specjalistycznych, w tym:

- trzech ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych i specjalnych;
- jednego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego;
- czterech samochodów lekkich.

Dodatkowo dofinansowano zakup sprzętu i wyposażenia indywidualnego strażaka, środków chemicznych oraz specjalistycznego sprzętu do konserwacji, sprawdzenia oraz utrzymania w gotowości aparatów ochrony dróg oddechowych.

W ramach zadań realizowanych przez Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej dofinansowano zakup 33 samochodów ratowniczo-gaśniczych oraz sprzętu i wyposażenia indywidualnego strażaka.

Ochrona różnorodności biologicznej

Finansowanie bezzwrotne (*dotacje, środki przekazywane*

państwowym jednostkom budżetowym): 2 617 tys. zł

Efekty ekologiczne

W zakresie ochrony obszarów i obiektów cennych przyrodniczo w ramach udzielonego dofinansowania zaplanowano:

- działania związane z realizacją celów ochrony oraz zachowaniem przedmiotów ochrony obowiązujące na obszarach chronionych - przywrócenie lub zapewnienie ochrony właściwego stanu ekosystemów (siedlisk) na pow. 1 140 ha, zamontowanie 91 szt. tablic dydaktycznych;
- prace pielęgnacyjne w parkach zabytkowych w gminach: Będzin, Żory, Ornontowice, Tarnowskie Góry, Mysłowice, w powiecie częstochowskim, w Państwowym Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Rybniku, Wojewódzkim Szpitalu Chirurgii Urazowej im. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich oraz Wojewódzkim Ośrodku Lecznictwa Odwykowego w Gorzycach;
- ochronę pomników przyrody w Tarnowskich Górach, Gaszowicach, Zabrze, Niegowej i Chybiu poprzez zabiegi sanitarno-pielęgnacyjne 37 szt. drzew;
- w zakresie rozwoju ogrodów botanicznych w Śląskim Ogrodzie Botanicznym w Mikołowie uzupełnienie istniejących kolekcji sadowniczych, roślin ozdobnych oraz siedliskowych poprzez zakup 9 932 szt. sadzonek oraz założenie winnicy poprzez zakup zasadzenie 3 000 szt. sadzonek winorośli szlachetnych odmian;
- w zakresie działań związanych z ochroną obszarów Natura 2000 - zabiegi między innymi na Łąkach Dąbrowskich, w rezerwach Dziobaki i Muńcoł, Góra Chełm, Łęczczok, Cisy nad Liswartą, Cisy Przybynowskie, Góra Zborów, Suchy Młyn.

W ramach ochrony i rehabilitacji zagrożonych rodzimych gatunków zwierząt lub roślin zaplanowano między innymi:

- zakup i zarybienie jeziora Goczałkowickiego narybkiem szczupaka, sandacza i węgorza;

- zakup narybka i zarybienie wód otwartych, zwiększenie pogłowia ryb w wodach otwartych województwa śląskiego;
- wykonanie zabezpieczenia poprzez montaż dwóch krat stalowych w Jaskini Wiślańskiej, co zapewni bezpieczeństwo nietoperzom oraz umożliwi prowadzenie kontroli chiropterologicznej;
- opiekę weterynaryjną żubrów wraz z zakupem 62 200 kg paszy;
- na użytku ekologicznym „Brzoza” oraz na kompleksie stawów Hadra wykaszanie lustra wody i grobli stawu na pow. 7 ha oraz wykaszanie podrostu świerka na Hali Cebulowej na pow. 16,4 ha.

W zakresie ochrony cennych przyrodniczo biotopów o dużej bioróżnorodności, w szczególności torfowisk, muraw kserotermicznych i zarośli śródpolnych zaplanowano czynną ochronę muraw na terenie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd - wypas – działania czynnej ochrony na obszarze ok. 98,35 ha, usuwanie podrostów drzew i krzewów na obszarze ok. 18,50 ha, usuwanie rdestowca sachalińskiego na obszarze ok. 1,5 ha.

W celu zapobiegania występowaniu masowych zagrożeń w lasach zaplanowano 120 godzin lotów patrolowych.

W zakresie naprawiania szkód w środowisku przyrodniczym w kompleksie leśnym „Górny Bór” w Skoczowie usunięto złomy i wywroty, uporządkowano i przygotowano 2 ha terenu do nowych nasadzeń, zakupiono 14 000 szt. sadzonek drzew oraz wykonano nasadzeń.

W zakresie zadrzewień i zakrzewień – zakładanie mini ogrodów botanicznych, mini arboretów, posadzono 9 960 szt. sadzonek drzew, krzewów i roślin na terenie całego województwa śląskiego przy placówkach oświatowych oraz wykonano 158 tabliczek z nazwą gatunkową nasadzonych roślin.

Edukacja ekologiczna

Finansowanie bezzwrotne (*dotacje, środki przekazywane*

państwowym jednostkom budżetowym): 5 994 tys. zł

Efekty ekologiczne

W zakresie edukacji ekologicznej zaplanowano między innymi:

- zorganizowanie i przeprowadzenie 1 017 warsztatów (łącznie 5 800 godzin) w ośrodkach edukacji ekologicznej przez jednostki wyspecjalizowane w prowadzeniu edukacji ekologicznej z udziałem 25 295 dzieci i młodzieży z województwa śląskiego;
- doposażenie ośrodków edukacji ekologicznej na terenie województwa śląskiego poprzez zakup pomocy dydaktycznych, sprzętu komputerowego i drobnego sprzętu laboratoryjnego;
- doposażenie uczelnianych laboratoriów na kierunkach kształcenia związanych z ochroną środowiska w specjalistyczną aparaturę, w tym detektor SED jako doposażenia do mikroskopu skaningowego Phenom XL oraz uzupełnienie doposażenia napowietrznego mobilnego laboratorium do kontroli atmosfery;

- zorganizowanie na terenie województwa śląskiego konferencji i seminariów z udziałem ok. 1 820 uczestników, podczas których zaplanowano wygłoszenie 180 referatów i wydanie 29 700 sztuk materiałów konferencyjnych lub pokonferencyjnych;
- zorganizowanie i przeprowadzenie 34 programów, kampanii i akcji edukacyjno-informacyjnych, w ramach których przewidziano: organizację happeningów, koncertów, wystaw, plenerów fotograficznych, konferencji, prelekcji, spektakli, 70 konkursów ekologicznych wraz z zakupem i wręczeniem ok. 1 646 nagród oraz warsztatów dla dzieci i młodzieży wraz z zakupieniem sprzętu do prowadzenia zajęć edukacyjnych;
- zakup 2 koni w ramach realizowanego przez Komendę Wojewódzką Policji w Katowicach programu edukacji ekologicznej;
- w ramach kolejnej edycji Konkursu „Cykliczne upowszechnianie przez media zasady zrównoważonego rozwoju i informacji dotyczących źródeł i systemów finansowania ochrony środowiska” wydanie 822 kolumn druku w 33 tytułach prasowych, wyemitowanie 616 audycji na antenie 9 rozgłośni radiowych i 180 programów w 15 stacjach telewizyjnych;
- wydanie publikacji propagujących ochronę środowiska i gospodarkę wodną: druk albumów, folderów, broszur, ulotek, plakatów, katalogów, albumów, przewodników, publikacji popularnonaukowych, poradników, zeszytów edukacyjnych oraz produkcja filmów przyrodniczych;
- utworzenie 6 ścieżek dydaktycznych, przyrodniczych i ekologicznych na terenie województwa śląskiego, na których zaplanowano wykonanie 259 tablic oraz urządzeń edukacyjnych wraz z wydaniem ulotek, broszur i folderów;
- dofinansowanie utworzenia i wyposażenia łącznie 44 ekopracowni w jednostkach oświatowych województwa śląskiego.

Edukacja ekologiczna

Do jednych z najciekawszych programów, akcji i działań ekologicznych z zakresu edukacji ekologicznej, zakończonych w 2017 roku należą:

- III edycja konkursu pn. „Zielona Pracownia”, którego przedmiotem było utworzenie ekopracowni na potrzeby nauk przyrodniczych, biologicznych, ekologicznych, geograficznych, chemiczno-fizycznych czy geologicznych w placówkach oświatowych z terenu województwa śląskiego. W ramach kolejnej edycji dofinansowano 44 wnioski, które wyłoniono biorąc pod uwagę pomysł na zagospodarowanie pracowni, jej funkcjonalność, wykorzystanie przestrzeni oraz innowacyjność zaproponowanych rozwiązań. Istotnym kryterium wyboru była różnorodność pomocy dydaktycznych, wyposażenia oraz sprzętu multimedialnego.

- Uniwersyteckie Laboratoria Kontroli Atmosfery (ULKA) – etap II - Uniwersytet Śląski w Katowicach

Celem zadania było rozwinięcie działalności pierwszego w Polsce Napowietrznego Mobilnego Laboratorium (MNL), które wspomaga kształcenie studentów z zakresie szeroko pojętej ochrony atmosfery oraz doposażenie stacjonarnych laboratoriów w aparaturę do badań zanieczyszczeń atmosfery.

Doposażenie Uniwersyteckich Laboratoriów Kontroli Atmosfery polega na uzupełnieniu w aparaturę do badań zanieczyszczeń atmosfery – ABZA laboratoriów stacjonarnych znajdujących się Wydziale Nauk o Ziemi oraz Napowietrznego Mobilnego Laboratorium Mobilnego.

- Leśny przewodnik propagujący edukację przyrodniczo-leśną oraz ochronę środowiska - Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Katowicach.

W ramach realizacji zadania wydano przewodnik prezentujący walory przyrodnicze terenu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach, z ukazaniem społeczeństwu istoty ochrony otaczającego ich środowiska. Publikacja ma charakter ponadregionalny, mający formę przewodnika edukacyjno-informacyjno-turystycznego, propagującego idee ochrony przyrody i środowiska poprzez realizowane przez Lasy Państwowe zadania związane z prowadzoną gospodarką leśną, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań mających na celu powszechne udostępnianie obszarów leśnych dla społeczeństwa, połączone z prowadzoną edukacją przyrodniczo-leśną.

- Kampania edukacyjno-informacyjna 300 H₂O. Lubię to! - Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA

Celem kompleksowej kampanii było podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie ochrony wód oraz racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi. W ramach kilkumiesięcznego programu przeprowadzono m.in.: pokazową lekcję o wodzie transmitowaną „na żywo” do szkół województwa śląskiego, warsztaty dziennikarskie,

plener fotograficzny oraz konkursy ekologiczne, a także zorganizowano dwudniowy Ekopiknik Rodzinny na terenie Parku Śląskiego oraz wycieczki szkół wokół Jeziora Goczałkowickiego. Kampanię wspierała dedykowana strona internetowa, Ekoporadnik oraz 4 filmy o charakterze edukacyjno-ekologicznym.

- **ekoAktywni z Pasją - akcja informacyjno-edukacyjna** - Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska

Projekt „ekoAKTYWNI z PASJĄ” jest formą regionalnych obchodów Międzynarodowego Dnia Ochrony Środowiska. W ramach akcji edukacyjno-informacyjnej w Parku Śląskim, na terenie Ośrodka Harcerskiego w Chorzowie, odbyły się: warsztaty edukacyjne, konkursy i zabawy ekologiczne, występy zespołów harcerskich. Do współpracy zaproszone zostały pozarządowe organizacje ekologiczne i instytucje z terenu województwa, które prezentowały swoje osiągnięcia oraz edukowały odwiedzających, w tym: Fundację Park Śląski, Górnśląski Park Etnograficzny „Skansen”, Planetarium Śląskie, Fundację na Dobro Harcerstwa Górnśląskiego, placówki szkolne, które otrzymały środki Funduszu na utworzenie Zielonych Pracowni, Śląski Ogród Zoologiczny, Lasy Państwowe, Stowarzyszenie „Ziemia i my” i wiele innych.

Zarządzanie środowiskowe w regionie

Finansowanie bezzwrotne (*dotacje, środki przekazywane*

państwowym jednostkom budżetowym): 4 299 tys. zł

Efekty ekologiczne

W ramach opracowania planów gospodarki niskoemisyjnej dofinansowano sporządzenie 6 dokumentów dla gmin: Mierzęcice, Starcza, Boronów, Szczekociny, Kobiór i Kochanowice.

W 2017 roku dofinansowano opracowanie 15 programów ochrony środowiska m.in. dla gmin: Wilamowice, Lubomia, Jaworze, Milówka, Szczyrk, Kochanowice, Sośnicowice oraz dla powiatu żywieckiego.

W zakresie planów urządzania lasu lub uproszczonych planów urządzania lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych – na zlecenie starosty dofinansowano sporządzenie uproszczonych planów urządzania lasu dla lasów położonych na terenie powiatu żywieckiego i częstochowskiego o łącznej powierzchni 2 770 ha.

W ramach opracowania programu odtworzenia i utrzymania wartości przyrodniczych i kulturowych na obszarach chronionych, w tym opracowanie baz danych i dokumentacji do planów ochrony parków krajobrazowych, rezerwatów, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego zaplanował opracowanie planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą.

W ramach opinii naukowych, opracowań i ekspertyzy w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej istotnych z punktu widzenia poprawy stanu środowiska województwa śląskiego dofinansowano:

- badania jakości powietrza atmosferycznego dla potrzeb oceny właściwości leczniczych klimatu uzdrowiska Goczałkowice-Zdrój;
- opracowanie ekspertyzy dotyczącej usunięcia odpadów porzuconych przez Firmę Eko-Szop Sp. z o.o. w Katowicach, które jest realizowane przez Województwo Śląskie i Miasto Katowice;
- opracowanie ekspertyzy: projekt badawczo-wdrożeniowy, strategia poprawy stanu ekologicznego oraz ochrony powierzchniowych wód płynących województwa śląskiego – rekultywacja rzeki Bytomki dla Gminy Zabrze;
- przygotowanie ekspertyzy nt. stanu zbiornika wodnego Rogoźnik wraz z jego otoczeniem biologicznym oraz opracowanie wytycznych do rekultywacji w Gminie Bobrowniki.

W zakresie monitoringu środowiska zawarto umowę na dofinansowanie zadania realizowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach polegającego na wykonaniu oraz opracowaniu badań środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska województwa śląskiego. Efektem realizacji tego zadania będzie wykonanie opracowania „Stan środowiska w województwie śląskim w 2017 roku”.

Profilaktyka zdrowotna

Finansowanie bezzwrotne (*dotacje*): 5 851 tys. zł

Efekty ekologiczne

Profilaktyka zdrowotna dzieci obejmuje działania specjalistyczne i działania ogólnoprofilaktyczne. Profilaktyką zdrowotną objęte zostały dzieci z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska.

W ramach profilaktyki specjalistycznej założono wyjazdy profilaktyczno-zdrowotne do miejscowości czystych ekologicznie dla 860 dzieci z podwyższonym i wysokim poziomem ołowiu we krwi z rejonu Piekar Śląskich, Miasteczka Śląskiego i Tarnowskich Gór oraz wyjazd dla 120 dzieci i młodzieży z cukrzycą i problemami metabolicznymi z terenu województwa śląskiego.

W ramach działań ogólnoprofilaktycznych realizowano programy profilaktyki zdrowotnej, edukacji ekologicznej i regionalnej edukacji przyrodniczej i ekologicznej dzieci w trakcie wyjazdów śródrocznych na tzw. „zielone szkoły” oraz wyjazdów w okresie wakacji i ferii zimowych.

Założono, że z wyjazdów ogólnoprofilaktycznych realizowanych:

- w trakcie roku szkolnego (tzw. zielone szkoły) skorzysta 17 443 dzieci,
- w okresie wakacji i ferii zimowych wyjedzie około 11 000 dzieci.

Kontrola realizacji zawartych umów

W 2017 roku przeprowadzono kontrolę na miejscu **370 umów**, w tym: 153 pożyczek, 62 dotacji, 1 dotację ze środków Narodowego Funduszu, 83 dotacji udzielonych osobom fizycznym, 68 umorzeń części pożyczek, 2 pożyczek pomostowych oraz 1 przekazania środków. W sumie skontrolowano realizację 277 zadań, w tym:

- 42 z zakresu ochrony wód,
- 26 z zakresu gospodarki wodnej,
- 7 z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi,
- 96 z zakresu ochrony atmosfery, w tym 11 zadań związanych z usuwaniem azbestu,
- 7 z zakresu edukacji ekologicznej,
- 15 z zakresu ochrony przyrody,
- 83 z zakresu ochrony atmosfery realizowanych przez osoby fizyczne,
- 1 z zakresu zapobiegania poważnym awariom.

Kontrole wykazały, że **w 256 kontrolowanych zadaniach realizacja przebiegała zgodnie z treścią zawartych umów**, a w pozostałych przypadkach najczęściej spotykane niedociągnięcia polegały na:

- zakończeniu zadań po terminie przewidzianym umową (stwierdzono w 4 przypadkach),
- realizowaniu zadań niezgodnie z harmonogramami rzeczowo-finansowymi lub opóźnionych w realizacji (stwierdzono w 7 przypadkach), w sytuacjach takich zalecano uaktualnienie harmonogramów rzeczowo-finansowych,
- nieosiągnięciu lub zagrożeniu nieosiągnięcia zaplanowanego efektu ekologicznego. (nieprawidłowość wykryto w przypadku 7 zadań inwestycyjnych),
- nieosiągnięciu lub zagrożeniu nieosiągnięcia zaplanowanego efektu rzeczowego. (nieprawidłowość wykryto w przypadku 5 zadań inwestycyjnych),
- niewłaściwym rozliczaniu środków Funduszu (stwierdzono w 12 przypadkach) i zobowiązano Pożyczkobiorcę do weryfikacji lub korekt przygotowanych rozliczeń.

Oprócz kontroli prowadzonych na miejscu, analizowano dokumenty stanowiące rozliczenie kolejnych rat dotacji i pożyczek oraz rozliczeń po zakończeniu realizowanych zadań. W efekcie stwierdzono, że najczęściej pojawiającymi się niedociągnięciami był brak potwierżeń zamontowania tablic informacyjnych oraz pamiątkowych, umieszczanych przez beneficjenta, który otrzymał z Funduszu środki finansowe.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013

W 2017 roku Fundusz kontynuował wypełnianie obowiązków wynikających z Porozumienia zawartego 25 czerwca 2007 roku z Ministrem Środowiska w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla priorytetu: I. Gospodarka wodno-ściekowa i II. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (wraz z późniejszymi aneksami). Na mocy tego porozumienia Fundusz pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IP II) dla projektów o wartości całkowitej poniżej 25 mln euro.

W 2017 roku Fundusz prowadził działania kontrolne związane z realizacją Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 na podstawie planu kontroli w obszarze kontroli na miejscu realizacji projektu (trwałości projektu).

Kontrola projektu na miejscu - trwałości projektu miała na celu sprawdzenie, czy w Projekcie nie nastąpiły znaczące modyfikacje w rozumieniu art. 57 ust. 1 rozporządzenia ogólnego 1083/2006, a w szczególności czy majątek wytworzony w wyniku realizacji Projektu jest wykorzystywany zgodnie z przeznaczeniem.

W 2017 roku przeprowadzono 3 planowe kontrole trwałości projektu.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

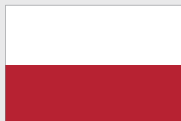
Fundusz jest Instytucją Wdrażającą w systemie instytucjonalnym wdrażania programów unijnych w perspektywie finansowej 2014-2020. W dniu 18 grudnia 2014 roku została zawarta z Ministrem Gospodarki umowa w sprawie systemu realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, na mocy której powierzono Funduszowi funkcję Instytucji Wdrażającej dla Działania 1.7 „Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie województwa śląskiego” POLiŚ na lata 2014-2020 w zakresie finansowania bezzwrotnego.

Fundusz współdziałając z Wydziałem Rozwoju Regionalnego Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego, aktywnie uczestniczył w przygotowaniu dokumentów strategicznych na szczeblu regionalnym niezbędnych dla uruchomienia środków finansowych oferowanych w Działaniu 1.7 tj.: „Ramowego dokumentu wdrażania działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji w subregionie centralnym województwa śląskiego” oraz „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”. Fundusz czynnie współpracował z potencjalnymi beneficjentami Działania 1.7 poprzez m.in. liczne spotkania robocze, szkolenia, kontakty telefoniczne oraz mailowe. Celem tych działań jest wykorzystanie w całości przyznanej dla Działania 1.7 Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie województwa śląskiego POLiŚ 2014 -2020 alokacji środków tj. kwoty 240 871 056 EUR. Fundusz bierze również czynny udział w konsultacjach dokumentów programowych na szczeblu krajowym.

W marcu 2017 roku ogłoszono konkursy o dofinansowanie w ramach Działania 1.7, o które mogli ubiegać się, między innymi: przedsiębiorcy, spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe oraz porozumienia wspólnot mieszkaniowych z terenu całego województwa śląskiego. Projekty z tego

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

terenu nie muszą konkurować z projektami z innych regionów Polski. Projekty w ramach Działania 1.7.2 i 1.7.3 były wybierane w trybie konkursowym. W 2017 roku złożone zostało 131 wniosków o dofinansowanie. Dla wnioskodawców w poddziałaniu 1.7.1 (wspólnot mieszkaniowych i ich porozumień oraz spółdzielni mieszkaniowych) zostały ogłoszone dwa konkursy z terminem naboru od 31 marca do 29 maja 2017 roku i od 30 października do 29 grudnia 2017 roku. W ww. konkursach złożono 115 wniosków o dofinansowanie. Łączna kwota dofinansowania, o którą wnioskują potencjalni beneficjenci w poddziałaniu 1.7.1 to 135 mln złotych. W poddziałaniu 1.7.2 złożonych zostało 16 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania 115,3 mln zł.

W 2017 roku podpisano 49 umów o dofinansowanie udzielając wsparcia w łącznej wysokości 252,4 mln złotych z czego 21 umów z przedsiębiorstwami ciepłowniczymi, 26 umów ze wspólnotami mieszkaniowymi i 2 umowy ze spółdzielniami mieszkaniowymi.

Ponadto, Fundusz kontynuował współpracę z Narodowym Funduszem – Instytucją Wdrażającą POLiŚ w ramach porozumienia zawartego w dniu 28 października 2015 roku, dotyczącego powierzenia części obowiązków Funduszowi w ramach działania 2.3. POLiŚ 2014-2020 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach jako Instytucji Wdrażającej.

W 2017 roku Fundusz prowadził działania kontrolne związane z realizacją Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 w obszarze kontroli zawierania umów oraz aneksów do umów.

Kontrole procedur zawierania umów miały na celu sprawdzenie, czy umowy są zawierane zgodnie z prawem, w szczególności, czy przestrzegane są zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

W 2017 roku IW nie sporządziła planu kontroli procedur zawierania umów, wszystkie 30 wszczętych kontroli ex-post miało charakter doraźny. Z ogólnej liczby wszczętych kontroli zakończono 22 kontrole procedur zawierania umów i zmian do umów (19 to kontrole procedur zawierania umów, a 3 to kontrole zmian do umów).

W zakończonych kontrolach:

- w 5 informacjach pokontrolnych nie stwierdzono naruszeń powodujących konieczność nałożenia wskaźnika pomniejszającego wartość wydatków kwalifikowalnych; wynik kontroli: bez zastrzeżeń,
- w 5 informacjach pokontrolnych stwierdzono naruszenia niepowodujące konieczności nałożenia wskaźnika pomniejszającego wartość wydatków kwalifikowalnych; wynik kontroli: z nieistotnymi zastrzeżeniami;
- w 12 opiniach stwierdzono naruszenia powodujące konieczność nałożenia wskaźnika pomniejszającego wartość wydatków kwalifikowalnych; wynik kontroli: z istotnymi zastrzeżeniami.

Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE

Rok 2017 był drugim rokiem realizacji przez Fundusz Projektu Doradztwa Energetycznego. Umowa pomiędzy Ministrem Energii i Prezesem Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej rozpoczynająca realizację „Ogólnopolskiego systemu wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”, o wartości 128 974 901,28 zł, została podpisana 3 marca 2016 roku. Projekt jest realizowany w ramach POIiŚ – zgodnie z osią priorytetową I, Poddziałanie 1.3.3 „Zmniejszenie emisyjności gospodarki”.

W dniu 28 kwietnia 2016 roku Fundusz, jako jeden z 15 partnerów, podpisał z Narodowym Funduszem umowę o wspólnej realizacji Projektu Doradztwa Energetycznego. Wartość Projektu przyznana dla Funduszu wynosi 7 255 912,70 zł i w 100% jest refundowana z Funduszy Europejskich. Projekt będzie realizowany do 31.12.2023 roku.

Z ramienia Funduszu w Projekcie uczestniczy 5 osób, posiadających tytuły certyfikowanego Doradcy energetycznego. Doradcy dzięki zdobytym umiejętnościom m.in. z zakresu efektywności energetycznej, transportu niskoemisyjnego, odnawialnych źródeł energii są przygotowani do wsparcia gmin, powiatów, Urzędu Marszałkowskiego, a także przedsiębiorców i osób fizycznych w realizacji zadań poprawiających efektywność energetyczną i ograniczających emisję szkodliwych zanieczyszczeń do powietrza. W pierwszym roku realizacji Projektu Doradcy wspierali gminy w opracowywaniu i wdrażaniu Planów Gospodarki Niskoemisyjnej, aktualnie służą wsparciem doradczym przy przygotowaniu i realizacji inwestycji w obszarze efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii. W kolejnym etapie Doradcy będą podejmować działania edukacyjne, w tym uczestniczyć w szkoleniu energetyków gminnych.

Działania Doradców wykazywane są w comiesięcznych raportach przekazywanych do Narodowego Funduszu, jako Partnera Wiodącego. Każdy z partnerów ma wyznaczone cele w postaci wskaźników.

W 2017 roku Doradcy Funduszu objęli wsparciem doradczym 100 inwestycji, udzielili 400 konsultacji i ponad 500 porad, zweryfikowali 6 Planów Gospodarki Niskoemisyjnej opracowanych przez gminy województwa śląskiego. W ramach działań informacyjno-promocyjnych zorganizowanych zostało 5 konferencji dedykowanych przedstawicielom gmin wszystkich subregionów województwa śląskiego, Doradcy wzięli udział w 44 imprezach masowych i zamieścili 11 publikacji prasowych. W ramach działań szkoleniowych przeprowadzono pierwsze, pilotażowe szkolenie dla pracowników ośrodków pomocy społecznej w zakresie efektywnego gospodarowania energią w domu i możliwości pozyskania środków na wymianę kotłów. Szkolenie zostało zorganizowane wspólnie z Urzędem Wojewódzkim w Katowicach, na mocy porozumienia pomiędzy Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach realizacji przyjętego przez Radę Ministrów Programu „Czyste powietrze”. Kontynuacja szkoleń będzie prowadzona w 2018 roku.

Współpraca z samorządami i administracją publiczną

Fundusz współpracował z Samorządem Województwa Śląskiego w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w regionie. Zarządowi Województwa przekazano Sprawozdanie z działalności Funduszu za 2016 rok oraz inne sprawozdania i informacje. Dofinansowano również zadania realizowane przez samorząd Województwa Śląskiego z zakresu gospodarki wodnej oraz edukacji ekologicznej.

W marcu odbyły się 2 spotkania konsultacyjne nt. Listy przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków Funduszu na 2018 rok z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorcami oraz przedstawicielami spółdzielni mieszkaniowych (potencjalnymi beneficjentami POIiŚ na lata 2014-2020 w ramach projektu „Program kompleksowej likwidacji niskiej emisji na terenie konurbacji śląsko – dąbrowskiej”).

W maju 2017 roku Fundusz uruchomił program ograniczenia niskiej emisji SMOG STOP, wspierając tym samym działania Sejmiku Województwa Śląskiego w pracach nad przyjęciem Uchwały antysmogowej. Przed uruchomieniem programu w Urzędzie Marszałkowskim odbył się briefing prasowy.

W lipcu Fundusz gościł delegację Banku Światowego, która ukierunkowana jest na wypracowanie mechanizmów pomocy samorządowi województwa w walce o czyste powietrze. Spotkania z przedstawicielami samorządów: wojewódzkiego, Katowic, Częstochowy, Rybnika mają posłużyć do zebrania informacji, które w dalszym etapie posłużą do przedstawienia konkretnych propozycji.

Kontynuowano współpracę ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim w Katowicach, która dotyczyła:

- opiniowania ważniejszych zadań związanych z ochroną przeciwpowodziową przez Wydział Zarządzania Kryzysowego,
- udziału Funduszu w pracach powołanego przez Wojewodę Śląskiego Zespołu ds. szans i zagrożeń oraz potencjalnych kierunków rozwoju obszarów wiejskich w województwie śląskim,
- dofinansowania przedsięwzięć realizowanych przez Urząd Wojewódzki bądź jednostki podległe Wojewodzie Śląskiemu, w tym:
 - prowadzenia stałych pomiarów stanu środowiska w ramach regionalnego monitoringu środowiska, wydania rocznych raportów o stanie środowiska,
 - doposażenia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w sprzęt do usuwania skutków powodzi oraz przeciwdziałania skutkom poważnych awarii przemysłowych oraz katastrof chemicznych i ekologicznych.

Kontakty z organizacjami pozarządowymi, działalność informacyjna Funduszu

Z myślą o realizacji celów dotyczących jakości i zapewnienia zadowolenia klientów Funduszu oraz innych zainteresowanych stron, przez cały rok 2017 pracownicy Funduszu uczestniczyli na bieżąco w seminariach, konferencjach i innych spotkaniach konsultacyjnych.

W marcu odbyło się spotkanie z przedstawicielami pozarządowych organizacji ekologicznych. Celem spotkania była konsultacja zapisów Listy przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków Funduszu na 2018 rok.

Fundusz w ramach porozumień o współpracy zawartych z Regionalną Izbą Gospodarczą w Katowicach, Izbą Rzemieśniczą oraz Matej i Średniej

Przedsiębiorczości w Katowicach, Głównym Instytutem Górnictwa czy Polską Izbą Ekologii wspierał działania i obsługiwał Punkty Konsultacyjne działające przy tych instytucjach. W punktach konsultacyjnych można zapoznać się z ofertą Funduszu – na stałe wyposażone są w ulotki informacyjne o możliwościach dofinansowania zadań proekologicznych.

Po raz dwudziesty czwarty Fundusz przyznał nagrody z okazji Dnia Ziemi. 24 kwietnia w Katowicach odbyła się uroczystość wręczenia Zielonych Czeków – nagród dla osób wyróżniających się w działalności proekologicznej na terenie województwa śląskiego. Nagrody przyznawane są w kategoriach: innowacje i technologie, programy i akcje dotyczące ochrony przyrody, prace naukowo-badawcze, edukacja ekologiczna dzieci młodzieży, publicystyka ekologiczna, działania popularyzatorskie i promocja postaw proekologicznych.

W czerwcu w Ośrodku Harcerskim w Chorzowie odbył się Finał konkursu EkoAktywni 2017. W ramach imprezy odbyły się: warsztaty, pokazy, koncerty, zostały zorganizowane stoiska promujące instytucje i organizacje ekologiczne, stoiska handlowe ze zdrową żywnością, literaturą przyrodniczą i rękodziełem związanym z przyrodą, konkursy wiedzy ekologicznej,

wystawy fotograficzne, prelekcje naukowe. Przedsięwzięcie adresowane było do liderów ekologicznych z terenu województwa śląskiego, grup zorganizowanych – grup przedszkolnych i szkolnych oraz pozarządowych organizacji ekologicznych, a także gości indywidualnych odwiedzających park. Podczas imprezy na stoisku Funduszu pracownicy prowadzili konkursy dla dzieci i młodzieży oraz informowali o ofercie Funduszu.

Ponad 141 milionów unijnych funduszy otrzyma TAURON Ciepło. W sierpniu odbyło się podpisanie umowy na inwestycje związane z poprawą jakości powietrza w naszym regionie, na co liczą nie tylko mieszkańcy Będzina, Chorzowa, Dąbrowy Górniczej, Katowic, Sosnowca, Czeladzi, Siemianowic Śląskich i Świętochłowic. Po podpisaniu umowy odbyła się konferencja prasowa z udziałem Wojewody Śląskiego Jarosława Wierczoka.

Przedstawiciele Funduszu wzięli udział w VII Europejskim Kongresie Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach. Fundusz był gospodarzem autorskiego panelu „Środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach dla małego i średniego przedsiębiorcy” oraz podczas Targów Biznes Expo w ramach Kongresu na stoisku Funduszu specjaliści przedstawiali jego ofertę.

Fundusz zorganizował trzecią edycję konkursu pod nazwą „ZIELONA PRACOWNIA_PROJEKT’2017”. Adresatami były szkoły podstawowe (klasy 4-6), gimnazjalne i ponadgimnazjalne z terenu województwa śląskiego. Przedmiotem konkursu było utworzenie projektu szkolnej pracowni na potrzeby nauk przyrodniczych, biologicznych, ekologicznych, geograficznych, geologicznych czy chemiczno-fizycznych. Projekt mógł być zrealizowany dzięki dofinansowaniu w ramach Konkursu „ZIELONA PRACOWNIA’2017”.

Fundusz regularnie przekazywał w mediach regionalnych i ogólnopolskich informacje o działaniach w zakresie wspierania przedsięwzięć proekologicznych oraz o formach udzielanej pomocy, a także o roli i znaczeniu Funduszu w systemie finansowania ochrony środowiska w regionie. Odbywało się to za pośrednictwem prasy, radia, telewizji i internetu. Poświęcone temu były także konferencje prasowe z udziałem dziennikarzy mediów regionalnych i ogólnopolskich publicystów ekologicznych.

Fundusz obejmował swym patronatem odbywające się w województwie śląskim liczne konferencje, seminaria, konkursy szkolne poświęcone tematyce ochrony środowiska oraz ekologiczne targi i wystawy

Wydarzenia

Zielona Pracownia'2017

W maju rozstrzygnięto III edycję konkursu na utworzenie szkolnych ekopracowni. Przedmiotem konkursu było utworzenie ekopracowni na potrzeby nauk przyrodniczych, biologicznych, ekologicznych, geograficznych, chemiczno-fizycznych czy geologicznych.

Na konkurs wpłynęły 82 wnioski od organów prowadzących placówki oświatowe w województwie śląskim, z czego aż 43 otrzymały dofinansowanie do łącznej kwoty prawie 1 250 000 zł.

Przy ocenie wniosków oceniano przede wszystkim różnorodność pomocy dydaktycznych oraz wyposażenia pracowni, dostosowaną do grup wiekowych uczniów. Istotnym kryterium wyboru był także pomysł na zagospodarowanie pracowni, jej funkcjonalność, wykorzystanie przestrzeni oraz innowacyjność zaproponowanych rozwiązań. Pod uwagę wzięto również dostosowanie i wykorzystanie pracowni przez jak największą liczbę uczniów.

Napowietrzne mobilne laboratorium do kontroli atmosfery

31 marca na terenie Śląskiego Międzyuczelnianego Centrum Edukacji i Badań Interdyscyplinarnych odbyła się inauguracja Uniwersyteckich Laboratoriów Kontroli Atmosfery (ULKA) połączona z prezentacją balonu badawczego w blasku dziennikarskich fleszy.

Zielone Czeki'2017

„Zielone czeki” – to nagrody przyznawane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach corocznie z okazji Dnia Ziemi. Fundusz przyznając „Zielone czeki” od 1994 roku docenił działalność ponad 250 osób. Wysokość nagród przekroczyła już 2 miliony złotych. Przyznawanie tego typu wyróżnień jest niezwykle ważne dla Funduszu, by również w ten sposób wpływać na aktywność i postawy mieszkańców regionu. Wiele z nominowanych osób ma w swoim dorobku znakomite osiągnięcia, a przyznanie wyróżnień ma także walor promocyjny - jest to doskonała okazja, by mówić

o osiągnięciach laureatów, tematach podejmowanych w pracach naukowych, czy akcjach społecznych mających wpływ na to czym oddychamy i jak dbamy o nasze najbliższe otoczenie. Wśród laureatów są przedstawiciele różnych środowisk, takich jak naukowcy, nauczyciele, dziennikarze, przedsiębiorcy oraz pasjonaci ochrony środowiska, którzy poświęcają swój wolny czas, by nam wszystkim żyło się „eko”.

W 2017 roku wpłynęło 38 nominacji, zgłoszonych między innymi przez przedstawicieli organizacji ekologicznych, samorządowców. Ważne były dołączone rekomendacje osób, które od lat działają na rzecz środowiska naturalnego (profesorowie uczelni, prezydenci miast, prezesi izb gospodarczych, przedstawiciele organizacji ekologicznych). Kapituła zdecydowała o przyznaniu nagród w następujących kategoriach:

- innowacje i technologie,
- programy i akcje proekologiczne,
- prace naukowo-badawcze,

- edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży,
- publicystyka ekologiczna,
- działania popularyzatorskie i promocja postaw proekologicznych,
- nagroda specjalna.

Konferencje w subregionach: Zarządzanie energią w gminie - czy warto?

184 osoby wzięły udział w konferencjach organizowanych we wszystkich subregionach na terenie województwa śląskiego. Doradcy Energetyczni WFOŚiGW w Katowicach w ramach Projektu „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” zorganizowali 5 konferencji dedykowanych przedstawicielom gmin.

Tematem przewodnim była efektywność energetyczna, gospodarka niskoemisyjna i odnawialne źródła energii. Na wstępie zostały omówione założenia Projektu Doradztwa oraz zakres wsparcia, którym służą Doradcy. Następnie omówiono dostępne źródła finansowania na inwestycje z zakresu efektywności energetycznej i OZE oraz podsumowano wdrażanie

działań w poszczególnych RIT-ach i ZIT. Swoimi doświadczeniami z wdrażania przedsięwzięć zmierzających do ograniczenia niskiej emisji oraz polepszenia efektywności energetycznej podzielił się przedstawiciel gmin tj. Piekary Śląskie, Sosnowiec, Katowice, Wielowieś, Pietrowice Wielkie, Bielsko-Biała, Żywiec, Częstochowa, Myszków. Próbowano również odpowiedzieć na pytanie po co gminie energetyk gminny i jakie korzyści dla gminy wynikają z ustawy o efektywności energetycznej, która oprócz licznych obowiązków nałożonych na gminę umożliwia pozyskanie dodatkowych środków finansowych na planowane inwestycje z zakresu poprawy efektywności energetycznej (białe certyfikaty).

Hybrydy dla śląskiej policji

Policyjne hybrydy wyjechały na drogi województwa śląskiego. 34 nowe pojazdy zastąpiły stare, wysłużone, a przede wszystkim nadmiernie zanieczyszczające środowisko samochody. W ramach współpracy pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Samorządem Województwa Śląskiego i Komendą Policji udało się zgromadzić odpowiednie środki za zakup samochodów z napędem hybrydowym. Pojazdy zostały przekazane w użytkowanie jednostkom Policji w całym województwie.

EkoAktywni'2017

Kolejny raz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach nagroził organizacje, które przejawiają największą aktywność w zakresie działań na rzecz edukacji ekologicznej.

Pierwszy raz nagrody te wręczone były w 2008 roku i do tej pory Fundusz uhonorował 164 organizacje, przeznaczając na ten cel prawie 2 miliony złotych.

III Dni Energii

Podczas odbywających się we wrześniu III Dni Energii Miasta Katowice pod hasłem Misja: Czyste powietrze!, eksperci Funduszu wzięli udział w debatach i indywidualnych konsultacjach przekazując zebrany m.in. praktyczną wiedzę dotyczącą pozyskiwania środków finansowych związanych z działaniami energooszczędnymi.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach

www.wfosigw.katowice.pl